Skolinspektionen

Beslut
2018-04-27
Dnr 43-2017:5678

Kramfors kommun

Huvudmannabeslut för gymnasieskola

efter tillsyn i verksamheten för gymnasieskola i Kramfors kommun

Skolinspektionen
Box 3177, 903 04 Umeå, Besöksadress Nygatan 18-20

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kramfors kommun att senast den **31 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Kramfors kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumenten uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna:

- Huvudmannen måste skapa och implementera rutiner för hur det systematiska kvalitetsarbetet avseende verksamheten i gymnasieskolan ska bedrivas, på huvudmannanivå.
- Se till att med uppgifter från skolenheternas kvalitetsarbete och övrig uppföljning av gymnasieskolans verksamhet bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå. I detta arbete ingår att:
  a) följa upp och sammanställa kunskapsresultat från skolenheterna,
  b) följa upp och sammanställa resultatet av arbetet med elevernas trygghet och studiero,
  c) analysera utifrån ett huvudmannaperspektiv vad som påverkar och orsakar ovanstående resultat,
  d) utifrån ovanstående analys på huvudmannanivå identifiera utvecklingsområden och besluta om vilka förbättringsåtgärder som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas, samt
  e) planera för genomförandet avförbättringsåtgärder och genomföra dessa.

- Se till att samtliga delar i det systematiska kvalitetsarbetet enligt ovan dokumenteras.

Bedömning

I Skolinspektionens beslut redogörs för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

En viktig förutsättning för att kunna erbjuda en väl fungerande utbildningsverksamhet är ett väl fungerande kvalitetsarbete. Detta är avgörande för att utbildningen ska främja alla elevers utveckling och lärande. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i sin skyldighet att bedriva och dokumentera ett systematiskt kvalitetsarbete gällande utbildningen i gymnasieskolan.

För att kunna vidta välgrundade åtgärder för utveckling av gymnasieskolan måste huvudmannens bedömning av utbildningsverksamheten bygga på de resultat som skolenheterna har uppnått. Huvudmannen behöver också analysera och dokumentera de resultat som uppnåtts, så att det blir möjligt att se mönster och få underlag för att prioritera insatser för förbättring och ha möjlighet att utvärdera dessa. Detta i syfte att höja måluppfyllelsen.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

Föreläggande

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att det för gymnasieskolan saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå i Kramfors kommun.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetssystem med struktur, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304).

Förarbetena stadgar vidare att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen, vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas

kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Av förarbetena framgår också att det av dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bör framgå information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder (prop. 2009/10:165 s. 305).

Skolinspektionen har tagit del av Barn-, kultur-, och utbildningsförvaltningens kvalitetsrapport för läsåret 2016/17. I den nämns ingenting om gymnasieskolan utom att ”Räddningsgymnasiet är på väg mot en idéplattform”. I intervjuer med representanter för förvaltningen framkommer att nämndens kvalitetsarbete har haft ett tydligt fokus på grundskolan och att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå för gymnasieskolan. Representanter för nämnden menar att en ny modell för kvalitetsarbetet påbörjats men att det vid tidpunkten för tillsynen inte finns någon dokumentation om gymnasieskolans kvalitetsarbete på övergripande nivå. I intervjun med rektorerna framkommer dock att de bedriver ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå och att en rektor närvarar vid vårens sista nämndsmöte och ger en bild av gymnasieverksamheten och även redogör för möjligheter och utmaningar. Huvudmannen har således tillgång till underlag för att bedriva och dokumentera ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå.

Skolinspektionen bedömer att mot bakgrund av ovanstående att Kramfors kommun inte uppfyller författningarnas krav om att på huvudmannanivå bedriva och dokumentera ett systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen måste därför se till att gymnasieskolans verksamhet vad gäller kunskapsresultat och resultatet av arbetet med trygghet och studiero följs upp, sammanställs och synliggörs i dokumentationen på huvudmannanivå.

Utifrån de resultat som gymnasieskolans skolenheter redovisar ska huvudmannen sedan på huvudmannanivå analysera hur förutsättningar och genomförande påverkat resultaten, till exempel om och i sådana fall på vilket sätt organisatoriska, ekonomiska, materiella och personella förutsättningar inverkat på verksamhetens arbete och resultat. Därefter ska huvudmannen identifiera utvecklingsområden och fatta beslut om vilka åtgärder som behöver vidtas för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Det systematiska kvalitetsarbetet enligt ovan ska dokumenteras. Analysen är en viktig del av det underlag som ska ligga till grund för kommande planering av hur verksamheten ska organiseras och genomföras, till exempel hur uppdrag, resurser och ansvar ska fördelas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten inte uppfyller författningarnas krav föreläggs huvudmannen att åtgärda bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kramfors kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

X Joakim Blomberg

Joakim Blomberg
Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Blomberg

X Eva Ahlman

Eva Ahlman
Föredragande
Signerat av: Eva Ahlman

Allmänt om tillsynen:
Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor
Bilaga 1: Fakta om Kramfors kommun

Fakta om verksamheten för gymnasieskola i Kramfors kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kramfors kommun under hösten 2018. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen gymnasieskola

Kramfors kommun har två gymnasieskolor, Ådalsskolan och Räddningsgymnasiet Sandö. Ådalsskolan finns i centrala Kramfors medan Räddningsgymnasiet Sandö ligger cirka en mil utanför centralorten.

Ådalsskolan är indelad i tre skolenheter och leds av en verksamhetschef samt två rektorer. Skolan erbjuder 14 nationella program; barn- och fritidsprogrammet, el- och energiprogrammet, estetiska programmet, fordons- och transportprogrammet, handels- och administrationsprogrammet, hantverksprogrammet, hotell- och turismprogrammet, industritekniska programmet, naturbruksprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet. Skolan erbjuder också introduktionsprogram i form av individuellt alternativ och språkintroduktion. Även gymnasiesärskolan inryms i Ådalsskolan.

Räddningsgymnasiet Sandö leds av en rektor och erbjuder ett naturvetenskapligt program med inriktningen naturvetenskap, med profil mot civil krishantering, brand och räddning. Utbildningen bedrivs i samarbete med bland annat Folke Bernadotte-akademien, SIDA och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen i gymnasieskolan i Kramfors kommun var år 2017 något lägre, 76 procent, jämfört med motsvarande siffra i riket som var 79 procent.

Måluppfyllelse

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2016/17 var andelen avgångselever med grundläggande behörighet till universitet och högskola för yrkesprogrammen 33 procent att jämföra med rikets 35 procent. På de högskoleförberedande programmen var motsvarande siffra 94 procent att jämföra med rikets 91 procent. Andelen elever som tagit gymnasieexamen inom tre år var 80 procent att jämföra med rikets 75 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen under den senaste fyraårsperioden har för eleverna som går på yrkesprogram varierat mellan 12,7 och 13,4. För eleverna på de högskoleförberedande programmen har den genomsnittliga betygspoängen varierat mellan 14,3 och 14,9. Variationen är stor mellan de olika programmen till exempel var den genomsnittliga betygspoängen 16,0 för naturvetenskapsprogrammet medan den var 12,4 på naturbruksprogrammet.